

ASIA

Hallintokantelun käsittely oli laiminlyöty

KANTELU

Yhdistys on oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa 7.10.2015 arvostellut ympäristöministeriön ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen menettelyä Turun yleiskaavaa koskevan hallintokantelun käsittelemisessä.

Kantelija on toimittanut yleiskaavan ajantasaisuutta koskevan hallintokantelun ympäristöministeriölle 31.5.2012, joka on siirtänyt sen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, mutta hallintokanteluun ei ole saatu vastausta. Kantelijan käsityksen mukaan Turun kaupungin yleiskaavan, Yleiskaava 2029, laadinta on aloitettu vasta vuonna 2014, vaikka kaupunki on muun muassa vastineissaan eri hallinto-oikeuskäsittelyissä luvannut kaavoitukseen ryhtymistä jo vuosia. Kantelijan mukaan lukuisat Turun keskusta-alueen asemakaavat ovat perustuneet vanhentuneeseen yleiskaavaan. Ajantasaisen yleiskaavan puuttuminen ei kantelijan käsityksen mukaan voi olla maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämä tilanne.

Kantelija on arvostellut myös oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa Turun kaupunkia yleiskaavan laatimisvelvoitteen laiminlyönnistä.

SELVITYS JA LAUSUNTO

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut kantelun johdosta selvityksen ja lausunnon 30.3.2016. Johtava maankäytön asiantuntija on antanut oman selvityksensä asiassa.

Selvitykset ja lausunto lähetetään tämän päätöksen ohessa kantelijan tiedoksi.

RATKAISU

Oikeusohjeet

Suomen perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaisesti kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Pykälän 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Perustuslain säännös asian käsittelystä ilman aiheutonta viivytystä toistetaan hallintolain 23 §:n 1 momentissa.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintokantelua koskevat hallintolain säännökset (368/2014) ovat tulleet voimaan 1.9.2014.

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaisesti virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 18 §:ssä säädettyyn hyvään tiedonhallintatapaan kuuluu se, että viranomainen pitää luetteloa sille käsiteltäviksi annetuista tai otetuista sekä sen ratkaisemista ja käsittelemistä asioista taikka muutoin huolehtii siitä, että sen julkiset asiakirjat ovat vaivattomasti löydettävissä.

Hallintokantelun käsittelyn viivästyminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa

Oikeuskanslerinviraston esittelijän Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 27.1.2016 saaman diaariotteen mukaan kysymyksessä oleva yhdistyksen hallintokantelu on näkynyt viranomaisen asianhallinnassa vireillä olevana asiana (VARE-LY/726/07.01/2012 Kantelu Turun kaupungin yleiskaavan ajantasaisuudesta).

Selvityksen mukaan yhdistyksen hallintokantelu on kirjattu saapuneeksi viranomaiselle 11.9.2012 ja jaettu johtavan maankäytön asiantuntijan käsiteltäväksi, koska hänen tehtäviinsä kuuluvat Turun seudun kuntien maankäytön ohjaus ja kaavoitusasiat. Johtavan maankäytön asiantuntijan mukaan hänen tarkoituksenaan on ollut selvittää hallintokantelua tehtäviinsä kuuluvan kaavaohjauksen kannalta. Asiakirjat ovat kuitenkin jääneet hänen haltuunsa eikä hallintokantelua ole toimitettu niitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella hallintokanteluita esittelevän virkamiehen käsiteltäväksi.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on selvityksessään pahoitellut asian käsittelyn viivästymistä. Viranomaisen on todennut, että se ei ole menetellyt asiassa perustuslain 21 §:n 1 momentissa ja hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaisella tavalla.

Hallintolaki edellyttää viranomaiselle kuuluvien tehtävien hoitamista asianmukaisesti ja tuloksellisesti. Koska hallintokantelu on vireilletulonsa jälkeen unohtunut johtavan maankäytön asiantuntijan haltuun ja hallintokantelun käsittely on tämän vuoksi aiheettomasti viivästynyt jo yli kolme vuotta, on kysymyksessä johtavan maankäytön asiantuntijan virkavelvollisuuden laiminlyönti. Tämän ohella kysymys on ollut myös Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen virheellisestä menettelystä, koska viranomaisessa vireillä olevien asioiden asianhallinnan ja tähän liittyen myös vireillä olevien asioiden käsittelyn seurannan tulee olla järjestetty siten, ettei vastaavankaltainen viivästyminen olisi mahdollista.

Hallintokantelun käsittelyn tämänhetkinen vaihe

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Turun kaupunginhallitusta antamaan selvityksen 15.4.2016 mennessä yhdistyksen 31.5.2012 päivätyn hallintokantelun johdosta.

Siltä osin kuin oikeuskanslerille osoitetussa kantelussa on arvosteltu Turun kaupungin menettelyä, katson, ettei minulla ole aihetta tutkia asiaa, koska yleiskaavan ajantasaisuutta koskeva asiakokonaisuus on hallintokanteluna käsiteltävänä ja tulee ratkaistuksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa.

Toimenpiteet

Koska hallintokantelun käsittely on jo tähän mennessä aiheettomasti viivästynyt yli kolme vuotta, kiinnitän vastaisen varalle Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja johtavan maankäytön asiantuntijan huomiota perustuslain ja hallintolain edellä mainittujen hallintokantelun käsittelyä koskevien säännösten noudattamiseen.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE
POSTIOSOITE

Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi